

CANTATA FOR THE INAUGURATION
OF THE STUDENT UNION BUILDING

Cantata for the Inauguration of The Student Union Building with a text by Holger Drachmann¹⁶ was given its first performance on 1 June 1901 by among others musicians from the Royal Orchestra, student singers, Emilie Ulrich and Helge Nissen as soloists and the actor Emmanuel Larsen as reciter; Nielsen conducted it himself.¹⁷

The Students' Society was founded in 1882 as an alternative to The Students' Association from 1820. At first Studentersamfundet was housed in small premises – first in the Copenhagen street Badstuestræde and then at Nørrevoldgade 92 – and on 1 June 1901 it moved with great festivity into a newly erected building on the cathedral square, Frue Plads 1.¹⁸

Holger Drachmann had earlier written a text for a cantata for The Students' Society's first freshmen's reception party,¹⁹ for which Victor Bendix was to have composed the music;²⁰ for various reasons including a shortage of choir singers this project was never realized.²¹

16 Danish author (1846-1908).

17 Emilie Ulrich (1872-1952), Danish opera singer; Helge Nissen (1871-1926), Danish opera singer; Emmanuel Larsen (1865-1917), Danish actor.

18 For further information see *Illustreret Tidende*, Vol. 42, No. 35, 9.6.1901, p. 562.

19 DK-Kk, NKS 1899, 2° and DK-Kk, Coll. Saml. 32,2^o entitled *Ved Studentersamfundets Indvielse*.

20 Victor Bendix (1851-1926), Danish composer.

21 For further information on this project see letters of 25.6., 9.7. and 19.7.1882 from V. Pingel, philologist, geologist and politician (1834-1919) to Holger Drachmann in Morten Borup (ed.), *Breve fra og til Holger Drachmann*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Copenhagen 1968-1970, Vol. II, pp. 160-165. According to DK-Kk, Småtryk/ Studentersamfundet three songs were sung, including Holger Drachmann's poem written for the occasion: "Nye Tider, nye Tanker", sung to R. Nordraak's melody for "Ja, vi elsker dette Landet".

Kantate til Studentersamfundets Bygning Indvielse med tekst af Holger Drachmann¹⁶ blev uropført den 1. juni 1901 med blandt andre musikere fra Det Kongelige Kapel, studentersangere, Emilie Ulrich og Helge Nissen som solister samt skuespiller Emmanuel Larsen som recitator; Carl Nielsen dirigerede selv.¹⁷

Studentersamfundet blev stiftet i 1882 som et modstykke til Studenterforeningen fra 1820. Samfundet boede til at begynde med i små lokaler – først i Badstuestræde og derefter i Nørrevoldgade 92 – og flyttede 1. juni 1901 under stor festivitas ind i en nyopført bygning på Frue Plads 1.¹⁸

Holger Drachmann havde tidligere skrevet tekst til en kantate til Studentersamfundets første rusfest,¹⁹ hvortil Victor Bendix skulle have komponeret musikken;²⁰ af forskellige årsager, blandt andet mangel på korsangere, blev dette projekt aldrig gennemført.²¹

16 Forfatter (1846-1908).

17 Emilie Ulrich (1872-1952), operasangerinde; Helge Nissen (1871-1926), operasanger; Emmanuel Larsen (1865-1917), skuespiller.

18 For nærmere oplysninger se *Illustreret Tidende*, årgang 42, nr. 35, 9.6.1901, s. 562.

19 DK-Kk, NKS 1899, 2° og DK-Kk, Coll. Saml. 32,2^o med titlen: *Ved Studentersamfundets Indvielse*.

20 Victor Bendix (1851-1926), komponist.

21 For nærmere oplysninger om dette projekt se breve af 25.6., 9.7. og 19.7.1882 fra V. Pingel, filolog, geolog og politiker (1834-1919) til Holger Drachmann i Morten Borup (udg.), *Breve fra og til Holger Drachmann*, Det danske Sprog- og Litteraturselskab, København 1968-1970, bd. II, s. 160-165. Ifølge DK-Kk, Småtryk/ Studentersamfundet blev der sunget tre sange, heraf Holger Drachmanns til lejligheden skrevne digt "Nye Tider, nye Tanker", sunget på R. Nordraaks melodi til "Ja, vi elsker dette Landet".

For the ceremony inaugurating the building in 1901 Viggo Lachmann,²² then the Chairman of The Students' Society, asked Holger Drachmann to write the text for the cantata,²³ Emil Sachs²⁴ commissioned the music from Nielsen, as is evident from letters exchanged by the two after the first performance,²⁵ where Sachs wrote that he had a guilty conscience about having asked Nielsen to do the work, but the composer brushed off his qualms: "Please believe I am happy to have done the work, and it is all thanks to you, so I am once more both artistically and personally in your debt".²⁶

According to the reviews in the newspapers the cantata was received with acclaim by all who heard it; in *København*, for example, one could read the following:

"Mr. Nielsen has set Drachmann's words to music, and one would surely have to look long for more beautiful, more richly youthful celebratory tones. There was a swell of courage and defiance in this festive cantata, there were sounds of the most delicate lyricism, and in the march there was a mood of victory, so stately and ardent that the assembly was carried away in jubilant applause."²⁷

Emil Sachs thus had no need to reproach himself for anything, and in his letter to Nielsen he wrote: "You must know that everyone close to me agrees that it was you who made our important day the feast that it became".²⁸

The main source for the first and third parts of the cantata is a score, partly autograph: the sections of the cantata that Nielsen re-used were fair-copied in the repetitions by Henrik Knudsen. The main source for the second section is the fair copy that was pasted into the piano score. A manuscript copy of the piano part with vocal parts for the first and third sections and the existing draft for sections of the score have been consulted in cases of doubt; it has not been possible to find the other parts.

---

22 Danish barrister (1864-1928).

23 Cf. letter of 10.3.1901 from Lachmann to Drachmann in Morten Borup, *op. cit.*, Vol. IV p. 147.

24 (1855-1920). Business manager and treasurer for The Workers' Concerts organized by The Students' Society (Studentersamfundets Arbejderkoncerter).

25 Letter of 6.6.1901 from Sachs to Nielsen (DK-Kk, CNA, I.A.b.) and Nielsen's reply, undated (DK-Kk, acc. 2000/95).

26 DK-Kk, acc. 2000/95.

27 *København*, 2.6.1901.

28 DK-Kk, CNA, I.A.b.20.

Til højtideligheden ved indvielsen af huset i 1901 bad Viggo Lachmann,²² daværende formand for Studenter-samfundet, Holger Drachmann skrive teksten til kantaten,²³ Emil Sachs²⁴ bestilte musikken hos Carl Nielsen, hvilket fremgår af breve de to imellem efter uropførelsen.²⁵ Sachs gav her udtryk for at have dårlig samvittighed over at have bedt Carl Nielsen om arbejdet, men komponisten fejede hans skyldfølelse bort: "Du kan tænke Dig at jeg er glad for at have gjort det Arbejde og det er Dig som er Skyld deri, derfor er jeg atter i baade kunstnerisk og menneskelig Gjæld til Dig."²⁶

Ifølge anmeldelserne i dagspressen blev kantaten modtaget med jubel af alle tilhørere; i *København* kunne man således læse:

"Hr. Nielsen har sat Drachmanns Ord i Musik og skønnere, friskere, ungdomsrigere Festtoner skal man vel lede om at finde Magen til. Der var et Brus af Mod og Trods i denne Festkantate, der var Toner af den sarteste Lyrik og der var i Marchen en Sejrsstemning, saa pompøs og tændende at den henrev Forsamlingen til jublende Bifald."²⁷

Emil Sachs behøvede således ikke at bebrejde sig selv noget, og i sit brev til Carl Nielsen skrev han: "Du maa vide, at alle nær mig er enige om, at det var Dem som gjorde vor betydningsfulde Dag til den Fest som den blev."²⁸

Hovedkilden til første og tredje del af kantaten er et partitur i autograf og afskrift: de afsnit i kantaten, som Carl Nielsen genanvendte, er ved repetitionerne renskrevet af Henrik Knudsen.

Hovedkilden til anden del er renskriften, som er indklæbet i klaverpartituret. En afskrift af klaverstemmen med vokalstemmer for første og tredje dels vedkommende og den eksisterende kladde til dele af partituret har været konsulteret i tvivlstilfælde; det har ikke været muligt at finde det øvrige

---

22 Overretssagfører (1864-1928).

23 Jf. brev af 10.3.1901 fra Viggo Lachmann til Holger Drachmann i Morten Borup (udg.), *op. cit.*, bd. IV s. 147.

24 (1855-1920). Forretningsfører og kasserer for Studenter-samfundets Arbejderkoncerter.

25 Brev af 6.6.1901 fra Emil Sachs til Carl Nielsen (DK-Kk, CNA, I.A.b.) og Carl Nielsens svar, udateret (DK-Kk, acc. 2000/95).

26 DK-Kk, acc. 2000/95.

27 *København*, 2.6.1901.

28 DK-Kk, CNA, I.A.b.20.

The score has also been chosen as the main source for the text; however, errors and punctuation in the first and third sections have been tacitly corrected in accordance with the printed programme, while the text for the melodrama of the second section, which is printed neither in the programme nor in *Indflytningsfesten i Studentersamfundets Hjem, den nye Bygning ved Frue Plads, den 1. June 1901*,²⁹ has been corrected in accordance with *Politiken*, which on 2 June 1901 published the whole text of the cantata.

stemmemateriale. Partituret er ligeledes valgt til hovedkilde for tekstens vedkommende; dog er fejl og tegnsætning i første og tredje del stiltiende rettet i overensstemmelse med det trykte festprogram, mens teksten til melodramaet i anden del, som hverken er trykt i programmet eller i *Indflytningsfesten i Studentersamfundets Hjem, den nye Bygning ved Frue Plads, den 1. Juni 1901*,²⁹ er rettet til efter *Politiken*, som bragte hele kantateteksten 2. juni 1901.

Elly Bruunshuus Petersen